

168 отговора
за членството
на България
в Европейския съюз

Въведение

Драги читатели,

Тази малка книжка е част от усилията на българските депутати от Групата на Алианса на либералите и демократите за Европа (АЛДЕ) в Европейския парламент да информира българската общественост за Европейския съюз.

Алиансът на либералите и демократите за Европа (АЛДЕ) е политическа група в центъра на Европейския парламент, обединяваща парламентаристи от либералнодемократическите и центристките партии в Европейския съюз, които споделят общо виждане и цели за Европа.

АЛДЕ защитава либерален и прогресивен подход към политиката на ЕС в съчетание с индивидуалната свобода, свободната и действена култура на бизнеса, икономическата и социалната солидарност, загриженост за бъдещето на нашата околна среда и зачитане и търпимост на културното, религиозното и езиковото разнообразие.

АЛДЕ е третата по големина група в Европейския парламент и поддържа баланса на силите в центъра на единствената пряко избрана европейска институция. Групата се състои от 106 членове от 22 държави.

България е представена в АЛДЕ от седем депутати - четирима от Националното движение Симеон Втори и трима от Движението за права и свободи.

Книжката е още по-полезна сега, когато България е пълноправен член на ЕС и необходимостта от информация от първа ръка е още по-голяма.

Като членове на Европейския съюз трябва да посрещнем както задълженията, произтичащи от членството, така и да сме в състояние да се ползваме от правата си. За това трябва да е готова страната ни, за това трябва да е подготвен и всеки отделен български гражданин.

Тази брошура ще ви даде ясни и прости отговори на това, какво представлява реалното членство в Европейския съюз. Тя не се ограничава само до резултатите от преговорите, тъй като членството в ЕС означава много повече от това, което е договорено по специфичните въпроси. Важно е да се получи по-широка представа за членството.

Брошурата не включва прекалено много подробности. Но като начало това е достатъчно, за да ви даде представа за това, което предстои. Ако се нуждаете от повече информация, сега е времето да я потърсите. Ако имате въпроси, на които не е отговорено в тази брошура, сега е времето да си ги изясните.

Допълнителна информация за членството на България в ЕС можете да намерите на следните адреси:

<http://www.evroportal.bg>

<http://www.mfa.government.bg>

<http://www.evropa.bg>

<http://www.government.bg>

1. Суверенитет и идентичност

2. Стандарт на живота

3. Цена на живота

4. Финансиране от ЕС

5. Икономиката на България

6. Пътуване, работа и обучение в ЕС

1. Суверенитет и идентичност

Как се стигна до членството в ЕС? 8

Ще отпадне ли българското гражданство? 9

Какви закони бяха променени? 10

Ще се чува ли българският глас в ЕС? 11

Ще запазим ли културата и идентичността си? 13

Разширяване на ЕС

1

България подаде молба за членство в ЕС на 16 декември 1995 година.

2

Преговорите, започнати на 15 февруари 2000 г., бяха приключени на 15 юни 2004 г. в Брюксел. Договорът за присъединяване беше подписан на 25 април 2005 г.

3

Поредното разширяване на ЕС беше извършено на 1 януари 2007 г., като се присъединиха две страни – България и Румъния.

4

Към момента на приемането България е готова да изпълнява както задълженията, произтичащи от членството, така и е в състояние да се ползва от правата си.

5

България се присъединява към вече съществуващи договори и в процеса на преговорите успя да адаптира законодателството си към тях.

Гражданство

6

Българските граждани стават граждани на ЕС. Но това не заменя българското гражданство.

7

Европейското гражданство ви дава някои права и задължения – т. е. право да се движите и да живеете във всяка страна от ЕС.

8

В страните от ЕС към вас няма да се отнасят като към чужденец. Ще бъдете равни.

9

Имате право да търсите удовлетворение, ако правата ви на гражданин на ЕС са нарушени. Можете да се обръщате към съответните институции на ЕС и вашето оплакване трябва да бъде разследвано.

10

Ако живеете в друга страна от ЕС, там имате право да гласувате и да бъдете избирани в местните избори и в изборите за Европейски парламент, но не и в общите национални избори.

11

Гражданите на ЕС са приравнени с българските граждани.

Въвеждане на законодателството

12

Европейското законодателство съдържа около 26 000 акта, което е над 80 000 страници. Разделено е тематично на така наречените преговорни глави, 30 на брой.

13

Отговорността за прилагане на законите на ЕС в България носят българските власти.

14

За да се приложи това законодателство, правителствените структури са укрепени и са създадени нови.

15

Българските граждани могат да се оплакват пред Европейската комисия и да изпращат петиции до Европейския парламент срещу всеки закон на ЕС или политика, която може да накърни интересите им или ако българското правителство не прилага правилата и стандартите на ЕС.

16

При получаване на жалба институциите на ЕС са длъжни да я проучат и да предприемат необходимите стъпки и когато е необходимо, да помолят българските власти да изпълняват задълженията си.

17

Ако българските власти не се съобразят, могат да бъдат предприети съдебни действия. Ако въпреки това България не се съобрази, може да ѝ бъде наложена глоба.

Българският глас в ЕС

18

България участва и е представена във всички институции на ЕС.

19

Нито една страна в ЕС не може да упражнява диктат. Решенията не могат да бъдат вземани нито само от големите държави, нито само от малките. За решенията е нужно колективно съгласие.

20

Българските граждани могат да работят в институциите на ЕС.

21

България участва във всички решения, които могат да променят институциите на ЕС.

22

България има един комисар, както всички други държави.

23

Всяка страна от ЕС, в това число и България, ще председателства ЕС за период от шест месеца на принципа на ротацията. България ще бъде председател на Съюза от юли до декември 2018 година.

24

България има представител в Съвета на министрите (с равноправен глас в случай на гласуване с единодушие и с 10 гласа при необходимост от квалифицирано мнозинство).

Българският глас в ЕС

25

България има 18 депутати в Европейския парламент, които заседават сред своите парламентарни групи, а не по национален признак.

26

България има един съдия в Европейския съд, както и другите държави.

27

България има един съдия в Съда от първа инстанция, както и другите държави.

28

България има един представител в Сметната палата, както и другите държави.

29

България има 12 представители в Комитета по регионите (местните съвети).

30

България има 12 представители в Икономическия и социален комитет.

31

Управителят на Българската народна банка е член на Управителния съвет на Европейската централна банка.

Култура и идентичност

32

Българският език е официален език на ЕС и първият на кирилица.

33

Всички закони и официални документи на ЕС ще бъдат преведени на български.

34

Вие можете да пишете до европейските институции (и да получите отговор) на български.

35

Българските представители могат да използват български език в официалните срещи.

36

ЕС е длъжен да уважава различията на културите и идентичността в страните от Съюза. Той подпомага културите с различни програми и финансиране.

2. Стандарт на живота

Какви са правата на потребителите в ЕС? 16

Какви са правата на работниците в ЕС? 17

Как ще се опазва околната среда? 18

Ще се подобри ли качеството на въздуха и водата? 19

Как ще се управляват отпадъците? 20

Какви запаси от нефт ще имаме? 20

Какво ще стане с АЕЦ „Козлодуй“ и „Белене“? 21

Правата на потребителите в ЕС

37

В Европейския съюз съществува обща забрана за пускане на пазара на стоки, които при тяхната употреба могат да увредят живота и здравето на хората.

38

Защитата на потребителите ще бъде издигната до стандартите на ЕС (гаранционни срокове, отговорност за продуктите, реклама).

39

Българските институции по въпросите на конкуренцията и потребителите бяха укрепени, за да помогнат за прилагането на тези закони.

40

ЕС има много строги стандарти за безопасността на храните. Храни, които са опасни за здравето, не могат да бъдат продавани и се изтеглят от пазара.

41

Текущият контрол е задача на националните власти. Затова са създадени нови органи за контрол на стоките и тяхната безопасност.

42

България е въвела огромно по обем техническо законодателство за безопасността на рискови стоки като храни, лекарства, козметика, химикали, играчки, газови уреди и др.

Правата на работниците в ЕС

43

В ЕС съществува директива, която регламентира отделни аспекти на работното време - максимална продължителност, почивки, отпуски, условия на труд.

44

У нас бяха приети нови правила на ЕС, за да се подобрят условията за здравословен и безопасен труд до европейските стандарти.

45

България е възприела стандартите на ЕС срещу колективни уволнения, защита на трудовите права в случаи на прехвърляне на предприятия, задължение на работодателя да информира работниците за условието, приложимо към трудовия договор, гаранции за работниците в случай на фалит на работодателя, назначаване на работници и организация на работното време.

46

Укрепена беше Главната инспекция по труда, която да прилага и да налага стандартите за безопасност.

47

В ЕС няма лоши условия на труд и съответно няма компенсации за това.

Околна среда

48

Екологичното законодателство на ЕС съдържа в около 300 нормативни документа. България е съобразила законите си с европейските норми.

49

Общият принцип, прилаган от ЕС в областта на околната среда, е, че замърсителят плаща за щетите от замърсяването.

50

Законодателството на ЕС обхваща качеството на въздуха, водите, управлението на отпадъците, опазването на природата и на биоразнообразието.

51

България може да спестява милиарди левове годишно, ако прилага стандартите на ЕС за околната среда. Спестяванията включват разходите, които ще бъдат икономисани от здравни услуги.

52

Непряк ефект от прилагането на европейските стандарти в областта на околната среда ще има върху стратегическите за развитието на България отрасли туризъм и селско стопанство.

Качество на въздуха и водата

53

Сярното съдържание на течни горива ще бъде приведено към стандартите на ЕС до 2011 г., а на емисиите от летливи органични съединения от съхранение на петрол - до 2009 г.

54

Бензините отговарят на стандартите на ЕС за съдържание на олово. В България оловен бензин вече не се използва.

55

За ограничаване на емисиите на определени вредни вещества във въздуха топлоелектрическите централи ще бъдат приведени към стандартите на ЕС, по-късно някои ще бъдат затворени.

56

За намаляване на емисиите от серен диоксид и прах на някои ТЕЦ - Варна, Бобов дол, Русе, Бургас, са необходими големи инвестиции, затова България е поискала преходни периоди.

57

Водата трябва редовно да бъде контролирана за опасни субстанции. Съществува национална мрежа за мониторинг на повърхностните води.

58

До края на 2014 г. ще бъдат изградени пречиствателни станции във всички селища с население над 2000 души.

Отпадъци

59

Предвижда се изграждането на 37 регионални депа за отпадъци, които да заменят съществуващите над 2500 сметища в общините.

60

Към края на 2005 г. България рециклира 25% от отпадъчните опаковки, а до 2010 г. - 50%.

61

Към края на 2008 г. България ще рециклира минимум 15% от пластмасовите отпадъци.

Запаси от нефт

62

Към края на 2006 г. запасите ни от нефт са били за 15 дни.

63

Даден е преходен период до края на 2012 г. за изграждане на задължителните за страните-членки 90-дневни запаси от нефт. Това ще помогне на България да постигне сигурност в запасите от горива.

64

Блокове 1 и 2 бяха затворени за извеждане от експлоатация през декември 2002 г., в изпълнение на поетите задължения за затваряне.

65

Блокове 3 и 4 са спрени за извеждане от експлоатация през декември 2006 година.

66

Финансовата помощ за извеждане от експлоатация на някои блокове на атомната електроцентрала Козлодуй възлиза на 550 милиона евро за периода 2000-2009 година.

67

В Белене ще бъде изградена нова централа, отговаряща на световните стандарти за безопасност.

3. Цена на живота

Какво става с митата? 24

Ще поскъпнат ли хранителните продукти? 24

Какви данъци и осигуровки ще плащаме? 25

Ще могат ли чужденци да купуват земя в България? 27

Премахване на митата

68

България става част от Митническия съюз на Общността - премахват се митата в търговията между страните-членки и се прилага Обща митническа тарифа в търговията с държави извън ЕС.

69

След присъединяването митата при внос на промишлени стоки от страни извън ЕС ще намалеят двойно.

70

България търгува със страните от ЕС без мита и ще изнася неограничени количества месо и хранителни продукти от овче и козе месо и мляко; сушени яйца; мед; пресни гъби; временно консервирани гъби; пиперки; зеленчукови смеси; сушени гъби; бадеми; пресни трънки, малини, касис и боровинки; замразени ягоди, малини, къпини и касис; сливов мус; печени фъстъци и други ядки.

Хранителните продукти

71

С началото на членството цените на вносните хранителни продукти трябва да намалеят заради премахването на митата. Това се отнася за продукти като телешко, свинско, пилешко и яйца, плодове и зеленчуци и редица други артикули като консерви, бисквити, сладолед, напитки.

Хранителните продукти

72

За някои продукти България ще трябва да се приспособи към по-високите цени в ЕС. Но ще бъде дадена компенсация, финансирана частично от ЕС, така че цените за потребителите да не се променят. Такива продукти са захар, зърнени храни, ориз, полупреработени продукти и някои телешки и млечни продукти.

73

Домашната ракия за лична консумация от производители ще се облага с половината от стандартната акцизна ставка (до 30 литра годишно на семейство).

74

До края на 2007 г. цигарите ще се облагат с по-нисък акциз, но след това ставката ще се изравни с европейската.

Данъци и осигуряване

75

Ставката за ДДС остава 20%. България решава този въпрос сама.

76

ЕС няма общи закони за данък върху доходите, корпоративен данък и данък върху собствеността - България решава сама.

Данъци и осигуряване

77

Всяко ново решение на ЕС за данъци се нуждае от одобрение от всички страни от ЕС, включително и България.

78

Вноските за здравно и обществено осигуряване са в компетенциите на отделните държави-членки. Те са свободни да ги определят сами.

79

Лишените от здравноосигурителни права в една държава-членка не могат да се ползват от такива права и в останалите държави-членки.

80

В ЕС има координация на системите за обществено и здравно осигуряване. Тя гарантира постоянно обществено осигуряване на хората, които пътуват от една държава в друга с цел работа. Координацията обхваща обезщетения при общо заболяване, майчинство, инвалидност, старост, наследствени обезщетения, обезщетения за трудови злополуки и професионални заболявания, за безработица и т. н.

81

Определени са компетентните институции, документите, формалностите и условията за възстановяване на обезщетения, предоставени от една държава-членка за сметка на институция в друга държава-членка.

Покупка на собственост в България

82

След приемането на поправки в Конституцията на чужденците ще бъде разрешено да купуват земя.

83

Въпреки това за период от пет години след приемането ни в ЕС чужденци няма да могат да купуват земя за второ жилище в България, а земеделска и горска земя - седем години.

84

Съгласно промените на Закона за собствеността от 2000 г. чужденците вече не се нуждаят от разрешение, за да придобиват право на собственост върху сгради и недвижими имоти, право на ползване, право на строеж и други вещни права, както и да наемат селскостопанска земя под аренда.

85

Но и сега, ако чужденец регистрира фирма в България, тази фирма има правен статут на местно лице и може да придобие собственост върху земя.

4. Финансиране от ЕС

Финансиране - колко и кога? 30

Колко ще плаща България и колко ще получава? 31

Финансиране от ЕС - колко и кога?

86

ЕС е задължен да помага на своите бедни региони и страни да подобрят икономическото си развитие.

87

Средният доход на човек от населението в България е около 30% от този на гражданите в ЕС.

88

Средният гражданин на Ирландия е над 4 пъти по-богат от българина. Гражданинът на Люксембург е 7 пъти по-богат.

89

Затова България ще може да получава за своите региони най-високото равнище помощ от ЕС.

90

Финансирането от ЕС може да се използва за проекти като транспорт, околна среда, селско стопанство, промишленост, малък бизнес, образование, здравеопазване и обучение.

91

Финансирането от ЕС е безвъзмездно, а не заем.

Колко ще плаща и колко ще получава България?

92

Тъй като в сравнение с другите страни България има по-ниско равнище на развитие, отначало тя все още ще бъде нетен получател на средства, т. е. ще получава повече отколкото ще внася.

93

През първите три години България ще получава годишно 2,4 милиарда лева повече, отколкото ще плаща. Това е изчислено по следния начин:

94

ЕС заделя за България 2,8 милиарда лева, а България ще внася в бюджета на ЕС 0,4 милиарда лева. Разликата между двете суми е приблизително 2,4 млрд. лева.

95

За да бъде одобрен, бюджетът на ЕС се нуждае от съгласието на всички страни-членки, в това число и България.

5. Икономиката на България

Какво е свободна търговия? 34

Какво ще стане с инвестициите и фирмите? 34

Ще дойдат ли работници от ЕС в България? 35

Кога левът ще бъде заменен от еврото? 35

Как ще се развива селското стопанство? 36

Какви преходни периоди има в транспорта? 39

Свободна търговия

96

В ЕС се прилага свободна търговия на стоки и услуги. Не може да има никакви ограничения като мита, квоти и лицензи за внос.

97

ЕС представлява търговските интереси на своите членки в страни извън ЕС и в Световната търговска организация (СТО).

Инвестиции и фирми

98

ЕС е най-голямото в света място за преки чужди инвестиции, тъй като има единен пазар с почти 500 млн. души и прилага общи правила.

99

Българските фирми имат пълен достъп до този пазар.

100

Фирми, които не успеят да се приспособят към условията на Единния европейски пазар, ще бъдат принудени да прекратят дейността си поради неконкурентоспособност.

101

Български фирми могат да инвестират или да отворят магазин или бизнес във всяка страна от ЕС. Същото важи за фирмите от ЕС в България.

102

Прагът на оборота за освобождаване на малките и средни предприятия от ДДС е определен на около 25 000 евро.

Работници от ЕС в България

- 103** Мерките за достъп до пазара на труда, които България ще прилага към гражданите на ЕС, ще бъдат в пълно съответствие с мерките, които съответната държава-членка прилага към гражданите на България.
- 104** Граждани на ЕС с адвокатска или медицинска квалификация от януари 2007 г. могат да предлагат у нас услуги в тези области.

Левът и еврото

- 105** Българският лев ще бъде заменен от еврото след (минимум) две години членство в ЕС.
- 106** България ще участва в Европейската централна банка, която определя общата монетарна политика.
- 107** Еврото ще улесни сравняването на цените в България с цените в ЕС, ще насърчи конкуренцията, премахва разходите за обмяна на валута и рисковете при търговията и туризма.
- 108** Всички съществуващи валутни ограничения (за внос или износ на пари от България) ще бъдат премахнати.

Селско стопанство

- 109** Българските фермери ще получават директни плащания от селскостопанските фондове на съюза. За първите три години на членството предвидената сума е 431 млн. евро.
- 110** За да получават тези помощи, фермерите трябва да са регистрирани земеделски производители. Земеделските кооперации имат равни права с всички останали земеделски производители.
- 111** Реалната пазарна подкрепа за българските производители ще бъде същата, каквато е за европейските фермери по всички схеми на ЕС.
- 112** Отначало обаче те ще получават 1/4 от това, което получават европейските фермери, и ще се изравнят с тях постепенно за 10 години.
- 113** Земеделските стопани ще получават помощ за полски култури като обща сума на хектар. Помощ ще се изплаща само за онази площ, където земята се поддържа в добро състояние.

Селско стопанство

- 114** За първите три години на членството предвидената сума за пазарна подкрепа (интервенции, експортни субсидии, подкрепа на организации на производители и т. н.) е 388 млн. евро.
- 115** За всеки килограм, произведен над отпускнатата от Брюксел квота, фермерите носят отговорност сами.
- 116** Българските производители получават правото в рамките на тригодишен период след присъединяването да продават на вътрешния пазар мляко, което не отговаря на европейските изисквания за качество.
- 117** Преходният период има за цел защита на българските производители, които към момента на присъединяване няма да успеят да постигнат ветеринарно-хигиенните изисквания на ЕС.
- 118** Малки полупазарни стопанства (които произвеждат продукцията почти изцяло за собствена консумация, като продават само част от нея) в процес на реструктуриране ще бъдат подпомагани с 1000 евро годишно за период от 5 години.
- 119** За първите три години на членството средствата за развитие на селските райони са 733 млн. евро.

Селско стопанство

- 121** На селскостопанските производители ще бъде оказвана директна финансова подкрепа до 2012 г., така че цените на местните продукти да се понижат, за да са конкурентни на вносните.
- 122** България договори също така и специална защита за пет години след приемането, за да защити сектора в случай на затруднения.
- 123** Финансова подкрепа ще бъде дадена и за реструктуриране и на преработвателната промишленост.
- 124** Ще бъде дадена допълнителна помощ от ЕС за развитие на селските райони.
- 125** Една част от финансовия пакет за селското стопанство ще бъде платена от България, друга част - от ЕС.
- 126** България ще бъде третирана като „слабо облагодетелстван район“ и от 2007 до 2010 г. ще получи 617 млн. евро отделно финансиране от ЕС за развитие на селските райони.

Транспорт

- 127** Европейските превозвачи ще получат достъп до българския транспортен пазар най-късно до 5 години след приемането.
- 128** След края на преходния период българските превозвачи също ще могат да работят в страните от ЕС без ограничения.
- 129** Ще бъдат поставени ограничители за скоростта на някои категории камиони. Автомобилните превозвачи получават преходен период до края на 2011 г., за да укрепят финансовата си стабилност.
- 130** До 2008 г. ще се увеличи позволеното натоварване на ос от 10 на 11,5 тона. За целта основните пътища трябва да бъдат ремонтирани.
- 131**
- 132** Международният пътнически транспорт е освободен от ДДС.

6. Пътуване, работа и обучение в ЕС

Пътуване в ЕС	42
---------------	----

Работа в ЕС?	43
--------------	----

Обучение в ЕС?	46
----------------	----

Пътуване

- 133** Можете да пътувате във всяка от страните на ЕС без ограничения.
- 134** В рамките на ЕС пътуването е без граници. Не се изисква паспорт, а само лична карта.
- 135** За да влезете в ЕС от страна, която не е членка, трябва да минете през имиграционния коридор, запазен за граждани на ЕС.
- 136** Няма митнически проверки.
- 137** За престой в страните от ЕС не е необходима виза, дори престоят ви да надвишава три месеца.
- 138** Ако имате достатъчно средства и необходимата здравна застраховка, така че да не сте в тежест на системата за социално осигуряване на страната, в която желаете да живеете, имате право да се установите там.
- 139** За да можете да ползвате безплатна медицинска помощ при пътуване и почивка в страните от ЕС, трябва да имате европейска здравна карта. Тя не покрива разходи за лечение.
- 140** Ако се пенсионирате в страната, където сте работили като нает или самонает работник, автоматично получавате правото да останете в тази страна.

Пътуване

- 141** Ако сте в страна, в която България няма посолство, можете да потърсите защита от посолството на друга страна от ЕС (ако например загубите паспорта си).
- 142** С помощта на ЕС България е длъжна да засили граничния си контрол, за да спира нелегалната имиграция.

Българските работници в ЕС

- 143** За да се извърши плавно сливането на пазара на труда в България с този на страните от ЕС, се предвижда период на приспособяване от 2 до 7 години, през който българските граждани ще могат да работят в ЕС с разрешително, както досега.
- 144** Най-късно седем години след присъединяването никоя държава-членка няма да има право да иска разрешителни за работа на български граждани.
- 145** Тези преходни периоди се отнасят само за работници, но не и за свободното предоставяне на услуги, нито за свободата на установяване, за студенти, пенсионери, туристи и т. н.

Българските работници в ЕС

146

Ако към 1 януари 2007 г. сте имали разрешително за работа в страна-членка за 12 месеца и повече, вие имате пряк достъп до трудовия пазар на тази страна, но не и на друга страна-членка.

147

Ако напуснете доброволно страната, за която имате разрешително за работа, го губите до изтичането на преходния период.

148

Членовете на семейството на български работник с разрешително за работа имат право да работят в съответната държава. Ако са отишли при него след 1.01.2007, имат право на работа след 18 месеца.

149

Някои държави могат да отворят своя пазар на труда за българи и по-рано.

150

Тъй като законодателството на Съюза забранява дискриминацията на работниците, българите не могат да получават по-ниска заплата и да имат по-лоши условия на труд.

151

Българските дипломи: ако става дума за признаване на образователно-квалификационна степен, режимът е един, а ако се цели упражняване на професия - друг.

Българските работници в ЕС

152

В ЕС съществуват правила, които важат за т. нар. регулирани професии, упражняването на които изисква наличието на диплома или свидетелство за образование. Такива са професиите: лекар, зъболекар, медицинска сестра, ветеринарен лекар, фармацевт, акушерка и архитект.

153

Адвокат може да упражнява професията си при условие, че съответната държава признава неговата диплома, както и след като положи необходимите изпити за членство в съответната адвокатска колегия.

154

За всички останали професии няма специални изисквания.

155

Ако за свободното движение на работници има преходни договорености, по отношение на предоставянето на услуги няма.

156

Физическите лица, работещи на свободна практика, и юридическите лица могат да извършват стопанска дейност на територията на други държави-членки, без да е необходимо да се настаняват трайно в тях.

Българските работници в ЕС

157

Това се отнася главно за финансовия сектор (банково и застрахователно дело, инвестиционни услуги и пазари на ценни книжа), но също така и за специфични професии (занаятчии, търговци, земеделски стопани, търговски посредници).

158

Ако сте спазили всички необходими изисквания и работите легално, към вас трябва да се отнасят като към гражданин на съответната страна. Не като към чужденец.

Обучение

159

Можете да учите в чужбина срещу същото заплащане (ако има такова), както студентите, граждани на съответната страна.

160

Докато учите в чужбина, имате право да работите.

161

Можете да си запазите стипендията, ако сте по обмен по програмата Еразъм.

162

Студентите от ЕС също могат да учат в България, при същите условия, както българските студенти. Но стипендии ще получават само българските студенти.

Обучение

- 163** Някоя държава няма задължения за хармонизиране на стандартите за обучение.
- 164** Установяване на достоверността или легализиране на документи няма да се изисква, освен в случаи на съмнения или по изключение.
- 165** Всеки български гражданин със средно образование (с матура) може да се яви на приемни изпити в който и да е ВУЗ в която и да е страна-членка.

Програми на ЕС за България

- 166** За България участието стана възможно след 1991 г., когато влезе в сила Спогодбата за търговия, търговски и икономически отношения между България и Европейската икономическа общност.
- 167** Най-известните програми са Фар, ИСПА, САПАРД, Култура, Младеж, Леонардо.
- 168** Участието продължава и след членството и се плаща от бюджета на ЕС (като България ще бъде нетен получател).

168 отговора за членството
на България
в Европейския съюз

Книгата се издава по проект
на Групата на Алианса на либералите
и демократите за Европа (АЛДЕ)
в Европейския парламент

Рисунки *Велислав Велев, РМ*
Издавателство *Книжен тигър*
ISBN 954-8853-93-0